

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม และเพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกตามสถานภาพและระดับการบริหาร โดยนำเอาแนวความคิดตามทฤษฎีแบบภาวะผู้นำ 3 มิติของเรดดิน มาใช้เป็นกรอบวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารระดับสูงผู้บริหารระดับกลาง ประชาชนและพนักงานที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นชนิดสัดส่วน รวมจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 285 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบสำรวจข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประสบการณ์การทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 31-40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ตำแหน่งพนักงานมีประสบการณ์ในการทำงานระหว่างน้อยกว่า 11 ปี
2. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับกลาง ประชาชนและพนักงาน(ระดับปฏิบัติ) โดยพิจารณาภาวะผู้นำตามทฤษฎีแบบภาวะผู้นำ 3 มิติของเรดดิน จำแนกแบบภาวะผู้นำเป็น 8 แบบ คือ ผู้นำประเภททำตามระเบียบ ผู้นำประเภทเผด็จการอย่างมีศิลปะ

ผู้นำประเภทนักบริหาร ผู้นำประเภทนักพัฒนา ผู้นำประเภทพนักงาน ผู้นำประเภทผู้นำเผด็จการ ผู้นำประเภทประนีประนอม และผู้นำประเภทนักบุญ จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสงคราม มีภาวะผู้นำแบบภาวะผู้นำประสิทธิภาพน้อย อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าระดับความคิดเห็น ผู้นำประเภทนักบุญ ผู้นำประเภทเผด็จการ ผู้นำประเภทประนีประนอม และผู้นำประเภทพนักงานอยู่ในระดับปานกลาง แบบภาวะผู้นำประสิทธิภาพมาก อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นผู้นำประเภทเผด็จการอย่างมีศิลปะ ผู้นำประเภทนักบริหาร ผู้นำประเภทนักพัฒนาและผู้นำประเภททำตามระเบียบ อยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลสำเร็จของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม จัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ป้องกันบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและคนพิการ คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาสีลปะจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความเหมาะสมและสมควร จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับมาก

แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงครามนั้น มีแบบภาวะผู้นำประสิทธิภาพมากกว่าแบบภาวะผู้นำประสิทธิภาพต่ำ โดยแบบภาวะผู้นำที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้นำประเภทเผด็จการอย่างมีศิลปะ รองลงมาคือ ผู้นำประเภทนักบริหาร

4. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกตามเพศ พบว่า เพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบผู้นำประเภทนักบุญ ผู้นำประเภทนักพัฒนา และผู้นำประเภทเผด็จการอย่างมีศิลปะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่าง

5. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกตามอายุ พบว่า โดยรวมระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับปานกลาง และบุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ

ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ระดับการศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ประสบการณ์การทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 11 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำประเภทนักบริหารมากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี

8. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกตามสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มพนักงาน (ระดับปฏิบัติ) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเป็นรายด้าน จำแนกตามสถานภาพด้านสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปรากฏผลดังนี้

8.1 กลุ่มที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำประเภทหนึ่งงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำมากกว่ากลุ่มประชาชนและกลุ่มพนักงาน(ระดับปฏิบัติ)

8.4 กลุ่มที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำประเภทประนีประนอม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำประเภทประนีประนอมมากกว่ากลุ่มประชาชนและกลุ่มพนักงาน (ระดับปฏิบัติ) กลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำประเภทประนีประนอมมากกว่ากลุ่มพนักงาน (ระดับปฏิบัติ)

8.6 กลุ่มที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำประเภทนักพัฒนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำประเภทนักพัฒนามากกว่ากลุ่มประชาชนและกลุ่มพนักงาน (ระดับปฏิบัติ)

8.7 กลุ่มที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำประเภทเผด็จการอย่างมีศิลปะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลและกลุ่มประชาชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำประเภทเผด็จการอย่างมีศิลปะมากกว่ากลุ่มพนักงาน (ระดับปฏิบัติ)

8.8 กลุ่มที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ภาวะผู้นำประเภทนักบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยกลุ่มสังกัด

องค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำประเภทนักบริหารมากกว่ากลุ่มพนักงาน (ระดับปฏิบัติ)

9. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกตามตำแหน่งงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผล

จากผลของการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับกลาง ประชาชนและพนักงาน (ระดับปฏิบัติ) พบว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม มีภาวะผู้นำแบบภาวะผู้นำประสิทธิภาพต่ำ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นแบบภาวะผู้นำประเภทนักบุญ ผู้นำประเภทเผด็จการ ผู้นำประเภทประนีประนอมและผู้นำประเภทหนึ่งงานอยู่ในระดับปานกลาง แบบภาวะผู้นำประสิทธิภาพมากอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นผู้นำประเภทเผด็จการอย่างมีศิลปะ ผู้นำประเภทนักบริหาร ผู้นำประเภทนักพัฒนาและผู้นำประเภททำตามระเบียบ อยู่ในระดับปานกลาง โดยแบบภาวะผู้นำประสิทธิภาพมากสูงกว่าแบบภาวะผู้นำประเภทผู้นำประสิทธิภาพต่ำ แบบภาวะผู้นำที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้นำประเภทเผด็จการอย่างมีศิลปะ รองลงมาคือ ผู้นำประเภทนักบริหาร สอดคล้องกับผลวิจัยของสมบุรณ์ นาครินทร์ (2545) ที่ได้ศึกษา แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์ มีแบบภาวะผู้นำทั้งกลุ่มมีประสิทธิภาพมากและกลุ่มมีประสิทธิภาพต่ำ แสดงว่า แบบภาวะผู้นำตามความคิดเห็นของผู้บริหารระดับสูงผู้บริหารระดับกลาง ประชาชนและพนักงาน (ระดับปฏิบัติ) เป็นแบบผู้นำประสิทธิภาพสูง แสดงว่าผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่เป็นแบบผู้นำหรือแบบการบริหารที่ให้ความสำคัญในเรื่องงานสูง แต่มุ่งความสัมพันธ์ต่ำ ทั้งนี้ยังสามารถเลือกใช้การบริหารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ลักษณะเด่นที่ชัดเจนของผู้นำแบบนี้คือ มีความเชื่อมั่นในตัวเองมีความชำนาญในการทำงานมาก เป็นคนมีความทะเยอทะยานสูงในการทำงาน พยายามศึกษา

หาความรู้ กฎข้อบังคับและวิธีการต่างๆ ในการปฏิบัติเป็นอย่างดีและมีความมั่นใจในวิธีปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฤทธิกร ทิตาทร (2541) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้อำนวยการโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีความพึงประสงค์เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้อำนวยการโรงเรียน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4 ลำดับในลำดับแรก คือ 1) แบบนักบริหาร 2) แบบนักพัฒนา 3) แบบเผด็จการมีศิลปะ และ 4) แบบประนีประนอม

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา อภิปรายผลดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับผลวิจัยของ ทิพากร ช้างมิ่ง (2545) ศึกษาแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับและไม่ได้รับรางวัลสถานศึกษาดีเด่นสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ของการใช้แบบผู้นำ จำแนกตาม เพศ โดยเปรียบเทียบกันทางสถิติ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน แสดงว่าผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่ปฏิบัติต่อบุคลากรเพศชายและเพศหญิง ด้วยความเท่าเทียมกัน เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบผู้นำประเภทนักบุญ ผู้นำประเภทนักพัฒนา และผู้นำประเภทเผด็จการอย่างมีศิลปะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่าง สอดคล้องกับผลวิจัยของสมบุรณ์ นาครินทร์ (2545) ศึกษาการศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่เป็นหญิงกับกลุ่มครูผู้ปฏิบัติการสอนที่มีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารมีแบบภาวะผู้นำแบบเผด็จการอย่างมีศิลปะ ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่า บุคลากรเพศหญิง เห็นว่าผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและมีลักษณะของความเป็นเผด็จการแต่มีศิลปะและชื่นชมในการใช้งานผู้ใต้บังคับบัญชา มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชาให้ความไว้วางใจในการทำงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และพยายามที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัวของผู้ใต้บังคับบัญชาเท่าที่จะทำได้ มักใช้วิธีการจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาอยากทำงาน และเน้นการพัฒนาความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชา โดยสร้างบรรยากาศในการทำงานให้ให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับ ซึ่งทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถทำงานตามที่ส่งไปอย่างเต็มใจและไม่อยากปฏิเสธหรือรู้สึกขัดใจต่อคำสั่งนั้น

2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง บุคลากรที่มีอายุระดับการศึกษาและตำแหน่งงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลวิจัยของทิพากร ช้างมิ่ง (2545) ศึกษาแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับและไม่ได้รับรางวัลสถานศึกษาดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ของการใช้แบบผู้นำ จำแนกตามอายุ วุฒิทางการศึกษา โดยเปรียบเทียบกันทางสถิติพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลวิจัยของสุภาวดี ดิมนิระ (2550) ศึกษาภาวะผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นของกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า กรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลที่มี เพศอายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และการได้รับการฝึกอบรมความรู้ แตกต่างกัน มีภาวะผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และหลักการ และกระบวนการวางแผนไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ปฏิบัติต่อบุคลากรในสังกัดด้วยความเท่าเทียมกันไม่ว่าบุคลากรในสังกัดจะมีความแตกต่างกันทางด้านอายุ ระดับการศึกษาและสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งน่าจะเป็นคุณสมบัติสำคัญของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารงานให้สำเร็จลุล่วง โดยความร่วมมือของผู้ใต้บังคับบัญชา

2.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางประสบการณ์การทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มประสบการณ์การทำงาน 31 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำประเภทนักบริหาร แตกต่างจากผู้มีประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี แสดงว่า ระยะเวลาในการทำงานมีผลต่อระดับความคิดเห็นเป็นไปได้ว่า เกิดจากการที่ตำแหน่งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นตำแหน่งทางการเมือง มีการสับเปลี่ยนตัวบุคคลเข้ามาดำรงตำแหน่ง ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมานาน ย่อมที่

จะผ่านผู้บริหารหลายคนทำให้เกิดการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารคนเดิมกับผู้บริหารคนปัจจุบัน ต่างจากผู้ที่มิประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 11 ปี ซึ่งอาจพบกับผู้บริหารเพียงคนเดียว

2.4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกตามสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำมากกว่ากลุ่มประชาชนและกลุ่มพนักงาน (ระดับปฏิบัติ) กลุ่มประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำมากกว่าพนักงาน (ระดับปฏิบัติ) แสดงว่า กลุ่มสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำมากที่สุด อาจเป็นเพราะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแห่งเดียวในตำบล ทำให้มุมมองต่อตัวผู้บริหารมีความชัดเจนและเนื่องจากเป็นองค์กรขนาดใหญ่ทำให้ผู้บริหารต้องมีการพัฒนาภาวะผู้นำของตนเองเพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ

2.4.1 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านตามแบบภาวะผู้นำ พบว่า กลุ่มสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีภาวะผู้นำเป็นแบบภาวะผู้นำประสิทธิภาพมาก คือ ผู้นำประเภทตามระเบียบ ผู้นำประเภทนักพัฒนา ผู้นำประเภทแบบเผด็จการอย่างมีศิลปะและผู้นำประเภทนักบุญ แสดงว่า ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลมีแบบผู้นำหรือแบบการบริหารที่สามารถเลือกใช้การบริหารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์เป็นผู้นำติดตามรายละเอียดและติดตามคำสั่งอย่างเคร่งครัดตรงไปตรงมารักษากฎ ระเบียบขององค์กร และถือว่าวิธีการปฏิบัติงานในอดีตที่ผ่านมา และที่กำลังดำเนินอยู่นั้นเป็นแนวทางที่ควรต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ดังนั้น ความสำเร็จของงานมักเกิดจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด เพราะสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องกับสถานการณ์พฤติกรรมผู้นำแบบนี้ถือเป็นแบบแผนสำคัญในการรักษาประสิทธิผลขององค์การสมัยใหม่ ทั้งนี้เพราะกฎระเบียบขององค์กรเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะรักษาความสมดุลของสมาชิกในองค์การสมัยใหม่ ทั้งนี้เพราะกฎระเบียบขององค์กรเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะรักษาความสมดุลของสมาชิกในองค์กรที่มีจำนวนมาก และไม่สามารถพบปะกันได้อย่างทั่วถึงทั้งองค์กร แต่มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชาโดยให้ความไว้วางใจในการทำงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และพยายามที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัวของผู้ใต้บังคับบัญชาเท่าที่จะทำได้ และเน้นในเรื่องการพัฒนาความสามารถของบุคลากร

2.4.2 กลุ่มประชาชน มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีภาวะผู้นำเป็นแบบภาวะผู้นำผู้นำภาวะประสิทธิภาพมาก คือ เป็นผู้นำประเภทเผด็จการอย่างมีศิลปะ

ผู้นำประเภทนักบริหาร ผู้นำประเภทนักพัฒนาและผู้นำประเภทนักบุญ แสดงว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีแบบผู้นำหรือแบบการบริหารที่สามารถเลือกใช้การบริหารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง และมีลักษณะของความเป็นเผด็จการแต่มีศิลปะและชั้นเชิงในการใช้งานผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถทำงานตามที่สั่งไปอย่างเต็มใจ และไม่ยากปฏิเสธหรือรู้สึกขัดใจต่อคำสั่งนั้นและเมื่อผู้นำแบบนี้ได้รับมอบหมายงานก็มักจะใช้วิธีการสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตาม และเป็นเสมือนผู้ที่คอยช่วยเหลือสนับสนุนให้การทำงานเป็นไปอย่างสะดวกราบรื่น รวมถึงการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเสนอข้อคิดเห็นที่จะทำให้ได้รับข้อมูลที่ดีมีประโยชน์ต่อองค์กร ผู้บริหารพยายามใช้ความสามารถของผู้ร่วมงานให้ได้ประโยชน์มากที่สุด มีมาตรฐานการทำงานและคุณภาพของผลงานที่สูง แต่ก็ยอมรับในเรื่องศักยภาพของผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีแตกต่างกันไป ทำให้มีรูปแบบวิธีการปฏิบัติตัวต่อผู้ใต้บังคับบัญชาที่แตกต่างหลากหลายกัน ทำงานโดยคำนึงถึงความสำเร็จของงานและความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานเสมอ

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากข้อค้นพบของการวิจัย

1.1 จากข้อค้นพบจากการวิจัย พบว่า แบบภาวะผู้นำประสิทธิภาพต่ำ และแบบภาวะผู้นำประสิทธิภาพสูง อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นโดยรวมแล้วยังไม่เด่นชัดเป็นแบบผสมผสาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านระดับความคิดเห็นต่อแบบภาวะผู้นำจะแตกต่างกัน ซึ่งส่วนใหญ่ จะเป็นแบบภาวะผู้นำประสิทธิภาพสูง เช่น ผู้นำประเภทเผด็จการอย่างมีศิลปะ ผู้นำประเภทนักบริหาร ผู้นำประเภทนักพัฒนาและผู้นำประเภททำตามระเบียบก็ตาม แสดงว่าผู้บริหารองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีรูปแบบกลวิธีและการบริหารงานที่หลากหลายซึ่งก็เป็นข้อดี และเหมาะสมกับลักษณะทางสังคมของประเทศไทย แต่ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นควรที่จะพัฒนารูปแบบการบริหารงานของตนให้มีความชัดเจนในแบบภาวะผู้นำประสิทธิภาพมากและลดลักษณะของแบบภาวะผู้นำประสิทธิภาพต่ำให้น้อยลง โดยให้สอดคล้องกับรูปแบบ ลักษณะและข้อกำหนดต่างๆ ของการบริหารองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตัวผู้นำและสอดคล้องกับลักษณะของบุคลากรในสังกัด เพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

1.2 จากข้อค้นพบจากการวิจัยที่พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกตามอายุ

ระดับการศึกษาและสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง บุคลากรที่มีอายุ ระดับการศึกษาและสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมไม่แตกต่างกันในการนำผลการวิจัยพิจารณา แยกในรายละเอียด เช่น เพศหญิง มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบผู้นำประเภทนักบุญ ผู้นำประเภทนักพัฒนา และผู้นำประเภทเผด็จการอย่างมีศิลปะมากกว่าเพศชาย หรือเมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามอายุและระดับการศึกษา พบว่า ทุกกลุ่มอายุและระดับการศึกษา เห็นว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแบบเผด็จการอย่างมีศิลปะมากที่สุด ดังนั้นในการนำผลการวิจัยไปอ้างอิง ควรพิจารณาในรายละเอียดร่วมด้วย

1.3 จากข้อค้นพบการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกตามสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น น่าจะมีผลต่อรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น ในการบริหารงาน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ควรที่จะปรับปรุงแบบภาวะผู้นำให้เหมาะสมกับระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยเช่นกัน เมื่อพิจารณาถึงจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ที่ใช้ในการศึกษา มีจำนวนที่แตกต่างกันมาก คือ องค์การบริหารส่วนตำบล 10 แห่ง ซึ่งอาจมีผลต่อการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.4 จากข้อค้นพบจากการวิจัยที่พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ประสบการณ์การทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกันนั้น เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ส่วนใหญ่เกือบทุกกลุ่ม เห็นว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแบบเผด็จการอย่างมีศิลปะ ยกเว้นกลุ่มประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 11 ปี กับกลุ่มประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี เห็นว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแบบนักบริหาร จึงควรนำมาพิจารณาประกอบกันด้วย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 ควรศึกษาถึงความพึงพอใจของบุคลากรต่อการบริหารงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สัมพันธ์กับแบบภาวะผู้นำ

2.3 ควรศึกษาให้ครอบคลุมถึงองค์การบริหารส่วนตำบลและควรเปรียบเทียบกับระดับภูมิภาคเพื่อให้เห็นภาพรวม

2.4 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาแบบภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น